Examenreglement

Stanislascollege Pijnacker

Schooljaar 2022-2023

Versie 7 september 2022

Inhoud

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen 4
Artikel 1. Algemene bepalingen 4
Artikel 2. Begripsbepalingen 4
Artikel 3. Toelating tot het examen 6
Artikel 4. Afnemen eindexamen 6
Artikel 4a. De examensecretaris 6
Artikel 5. Indeling eindexamen; profielwerkstuk 7
Artikel 6. Vrijstelling 7
Artikel 7. Ontheffing 7
Artikel 8. Onregelmatigheden 7
Artikel 9. Geheimhouding 8
Hoofdstuk 2 Inhoud van het eindexamen 9
Artikel 10. Examenprogramma 9
Hoofdstuk 3 Regeling van het eindexamen 10
Artikel 11. Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting 10
Artikel 12. Schoolexamen 11
Artikel 13. Mededeling beoordeling schoolexamen 11
Artikel 14. Beoordeling schoolexamen 11
Artikel 15. Bekendmaking cijfer 11
Artikel 16. Examendossier 12
Artikel 17. Houdbaarheid bij doubleren 12
Artikel 18. Herexamen schoolexamen vmbo 12
Artikel 19. Herkansing 12
Artikel 20. De benoeming en samenstelling van de examencommissie 12
Artikel 21. De taken en bevoegdheden van de examencommissie 13
Hoofdstuk 4 Centraal examen 14
Artikel 22. Tijdvak en afneming centraal examen 14
Artikel 23. Centraal examen in eerder leerjaar 14
Artikel 24. Regels en gang van zaken omtrent afname van het centraal examen 14
Artikel 25. Hulpmiddelen 15
Artikel 26. Verhindering van de kandidaat 15
Hoofdstuk 5 Uitslag, herkansing en diplomering 16
Artikel 27. Eindcijfer eindexamen 16
Artikel 28. Vaststelling uitslag 16
Artikel 29. Uitslag vmbo 16
Artikel 30. Uitslag Vwo en havo 18
Artikel 31. Herkansing centraal examen 18
Artikel 32. Afleggen eindexamen in vak op oorspronkelijk niveau na eindexamen in zelfde vak op niveau 19
Artikel 33. Diploma en cijferlijst 19
Artikel 34. Certificaat en cijferlijst 21
Artikel 35. Voorschriften judicium cum laude 21
Hoofdstuk 6 Overige bepalingen 23
Artikel 36. Afwijking wijze van examineren 23
Artikel 37. Bewaren examenwerk 23
Artikel 38. Spreiding voltooiing centraal examen 24
Hoofdstuk 7. Specifieke bepalingen school 25
Artikel 39. Aanwezigheid, ziekte, verzuim en te laat komen 25
Artikel 40. Profielwerkstuk 25
Artikel 41. Combinatiecijfer 25
Artikel 42. Herkansingsregeling schoolexamens 26

Artikel 43. Procedure inzage examenwerk 26
Artikel 44. Programma van Toetsing en afsluiting Inleiding 27
Artikel 45. Programma van Toetsing en afsluiting Toelichting 27
Artikel 46. Hulpmiddelen bij schoolexamens 28
Hoofdstuk 8. Slotbepalingen 29
Artikel 47. Overgangsrecht schoolexamen rekenen 29
Artikel 48. Vaststelling en publicatie 29
Bijlagen 30
Bijlage 1. Toegestane hulpmiddelen 30
Bijlage 2. Vrijstellingen/ontheffingen 31
Bijlage 3. Vak en examen op hoger niveau bij mavo en havo 33
Bijlage 4. Versneld examen vwo 35
Bijlage 5. Programma van toetsing en afsluiting: belangrijke data schoolexamens 36
Bijlage 6. Vakgebonden Programma van toetsing en afsluiting 37

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1. Algemene bepalingen

1. Voor u ligt het examenreglement van Stanislascollege Pijnacker behorend tot het bestuur van Stichting Lucas Onderwijs, gevestigd te ’s-Gravenhage, voor het schooljaar 2022-2023.
2. Dit examenreglement is slechts van toepassing voor zover het niet in strijd is met de Wet voortgezet onderwijs 2020 en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020of andere toepasselijke wet- of regelgeving. Bij strijdigheid of wanneer dit examenreglement niet voorziet in een bepaalde situatie, gelden altijd de bepalingen van de toepasselijke wet- en regelgeving.
3. In gevallen waarin dit examenreglement niet voorziet en waarin ook door de overige toepasselijke wet- of regelgeving niet wordt voorzien, beslist de directeur.
4. Taken en bevoegdheden van de diverse in dit eindexamenreglement genoemde functionarissen vloeien voort uit de toepasselijke wet- en regelgeving dan wel uit een door het bevoegd gezag verleend mandaat.
5. Het examenreglement bevat de regels over de organisatie van het eindexamen, de werkwijze en gang van zaken tijdens het eindexamen. Het PTA wordt jaarlijks voor 1 oktober vastgesteld door het bevoegd gezag conform het bepaalde in de artikelen 2.60a en 2.60b WVO 2020, artikel 11 examenreglement en na instemming van de medezeggenschapsraad. Wijziging van het PTA door het bevoegd gezag na 1 oktober kan slechts plaatsvinden met in achtneming van het bepaalde in artikel 2.60c WVO 2020 in samenhang met artikel 2.60b lid 3 en 4 WVO 2020, artikel 11 examenreglement en na instemming van de medezeggenschapsraad.

Artikel 2. Begripsbepalingen

In dit eindexamenreglement wordt verstaan onder:

Bevoegd gezag:	de Stichting Lucas Onderwijs en zoals vertegenwoordigd door het College van Bestuur, waarbij het College van Bestuur kan delegeren aan Regiodirecteur, of directeur;
Commissie van Beroep:	de Commissie van Beroep zoals aangeduid in dit examenreglement;
cspe:	centraal schriftelijk en praktisch examen in een vmbo-profielvak;
CvTE:	het College voor Toetsen en Examens zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Wet College voor toetsen en examens;
Deeleindexamen:	een examen in een of meer van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken;
Directeur:	de rector of directeur van een school voor voortgezet onderwijs;
DUO:	de Dienst Uitvoering Onderwijs, een agentschap van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
Eindexamen:	een examen ten minste in het geheel van de voorgeschreven vakken;
Examencommissie:	de examencommissie zoals bedoeld in dit examenreglement en in artikel 2.60d WVO 2020;
Examinator:	degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak;

Examenstof:	de aan de kandidaat te stellen eisen;
Examenprogramma:	het examenprogramma bedoeld in artikel 2.54d WVO 2020en artikel 10 van dit reglement;
Examenregeling:	het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting gezamenlijk;
Examensecretaris:	de examensecretaris bedoeld in artikel 2.51a WVO 2020en artikel 4a van dit reglement;
Fraude:	het op opzettelijke wijze geven van een onjuiste voorstelling van zaken, in eigen of andermans belang, door bijvoorbeeld vervalsing van administratie of ontduiking van de geldende voorschriften, hetgeen wordt aangemerkt als onregelmatigheid in de zin van artikel 6 van dit examenreglement;
Gecommitteerde:	de gecommitteerde als bedoeld in artikel 2.56 lid 6 en lid 8 onder c WVO 2020 en artikel 3.22 en 3.23 Uitvoeringsbesluit WVO 2020
Herexamen:	het opnieuw afleggen van het schoolexamen in een vak waarvan geen centraal examen wordt afgenomen;
Herkansing:	het opnieuw deelnemen aan een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
Inhalen:	het alsnog afleggen van een eerder gemist examenonderdeel;
Inspectie:	de Inspectie van het Onderwijs als bedoeld in artikel 2 van de Wet op het onderwijstoezicht;
Kandidaat:	ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten;
Leerweg:	een van de leerwegen in het vmbo, als bedoeld in artikel 2.22 WVO 2020 (basisberoepsgericht, kaderberoepsgericht, gemengd en theoretisch);
Onregelmatigheid:	een onregelmatigheid als bedoeld in artikel 2.61, 2.63 en 2.64 WVO 2020 waaronder (mede) begrepen: (examen)fraude, het bij zich hebben van niet toegestane hulpmiddelen, het te laat of niet volgens de regels inleveren van schriftelijk of praktisch werk, ongeoorloofde afwezigheid, het nietopvolgen van instructies, alsmede het in strijd handelen met een andere op de kandidaat rustende verplichting;
Profielwerkstuk:	het profielwerkstuk zoals bedoeld in de artikelen 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 en 3.7 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 dat wil zeggen het werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel;
PTA:	het programma van toetsing en afsluiting als bedoeld in de artikelen 2.60a, 2.60b en 2.60c WVO
Regiodirecteur:	Functionaris die leiding geeft aan de regio, bij wie het bevoegd gezag

	conform het Managementstatuut VO de integrale verantwoordelijkheid voor een regio heeft neergelegd;
Schooljaar:	het tijdvak dat aanvangt op 1 augustus van enig jaar en eindigt op 31 juli van het daaropvolgende jaar;
Tweede examinator:	degene die, naast de examinator, tevens belast is met de beoordeling van het cspe in het vmbo;
Uitvoeringsbesluit WVO 2020	het geldende Uitvoeringsbesluit (voor de laatste versie: zie www.overheid.nl)
WVO 2020:	Wet voortgezet onderwijs 2020.

Artikel 3. Toelating tot het examen

1. Ter afsluiting van de opleiding worden de leerlingen door de directeur in de gelegenheid gesteld om een eindexamen af te leggen. Dit eindexamen of deeleindexamen bestaat uit een schoolexamen en, voor zover dat in het examenprogramma is bepaald, uit een centraal examen.
2. Kandidaten die niet als leerling aan de school zijn ingeschreven, kunnen door de directeur onder voorwaarden in de gelegenheid worden gesteld om aan de school eindexamen af te leggen.
3. De directeur van een school voor vmbo kan een kandidaat als bedoeld in lid 2 eveneens in de gelegenheid stellen om deeleindexamen af te leggen in een of meer profielvakken of beroepsgerichte keuzevakken van de basisberoepsgerichte, de kaderberoepsgerichte of de gemengde leerweg die de school verzorgt, indien de kandidaat voor een van deze leerwegen is ingeschreven aan een school voor voortgezet speciaal onderwijs.

Artikel 4. Afnemen eindexamen

De directeur en de examinatoren van een school voor voortgezet onderwijs nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van Stichting Lucas Onderwijs het eindexamen of deeleindexamen af.

Artikel 4a. De examensecretaris

1. De directeur wijst een of meer van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris van het eindexamen.
2. De directeur en de examensecretaris verrichten gezamenlijk de taken bedoeld in de artikelen 2.57, tweede lid, en 2.58, vierde lid.
3. De examensecretaris heeft de taak om de rector of directeur te ondersteunen bij:

    a. het organiseren en afnemen van het eindexamen;
    b. de uitvoering van het examenreglement, bedoeld in artikel 2.60, eerste lid;
    c. de uitvoering van het programma van toetsing en afsluiting, bedoeld in artikel 2.60a, eerste lid; en
    d. de verstrekking van de beoordeling van het schoolexamen, bedoeld in artikel 2.55a.

4. De directeur stelt een taakomschrijving voor de examensecretaris vast waarin in ieder geval de taken bedoeld in het tweede en derde lid worden opgenomen.

5. De directeur verstrekt de taakomschrijving aan het bevoegd gezag, aan de examensecretaris en aan de examencommissie.
6. De directeur draagt er zorg voor dat het deskundig functioneren van de examensecretaris is gewaarborgd.
7. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de taken van de examensecretaris.

Artikel 5. Indeling eindexamen; profielwerkstuk

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo kan mede een maatschappelijke stage omvatten.
3. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo, voor zover het betreft de theoretische leerweg, bedoeld in artikel 3.4 Uitvoeringsbesluit WVO 2020WVO 2020, of de gemengde leerweg, bedoeld in artikel 3.7 Uitvoeringsbesluit WVO 2020, omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
4. Het profielwerkstuk in het vwo en havo heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 440 uur of meer voor vwo en 320 uur of meer voor havo.
5. Het profielwerkstuk in het vmbo heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt.

Artikel 6. Vrijstelling

Conform het bepaalde in artikel 3.8 Uitvoeringsbesluit WVO 2020geldt
dat een kandidaat die is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in een of meerdere vakken in bepaalde gevallen ook is vrijgesteld van het afleggen van eindexamen in dat vak. Vrijstelling kan worden verleend, verwijzend naar artikel 2.8, 2.14 of 2.32 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Artikel 7. Ontheffing

Conform het bepaalde in het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 geldt dat een kandidaat aan wie ontheffing is
verleend van het volgen van onderwijs in een of meerdere vakken in bepaalde gevallen ook is vrijgesteld van het afleggen van eindexamen in dat vak. Ontheffing kan worden verleend, verwijzend naar artikel 2.33 lid 4 WVO 2020 of de artikelen 2.9 of 2.33 Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Artikel 8. Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid[1] schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is op het eindexamen of deeleindexamen, kan de directeur maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:

[1] Een niet-limitatieve opsomming van voorbeelden van onregelmatigheden: zonder geldige reden niet deelnemen aan een zitting van een schoolexamentoets, het niet tijdig inleveren of afronden van een praktische opdracht of handelingsdeel, fraude, gebruik maken van niet-toegestane hulpmiddelen zoals mobiele telefoons, niet-toegestane communicatie e.d.

a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen; of
d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

3. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid wordt genomen, hoort de directeur de kandidaat. De kandidaat kan zich daarbij laten bijstaan door een door hem aan te wijzen meerderjarige.
4. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
5. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken.
6. In overeenstemming met artikel 2.63, tweede lid WVO 2020wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.
7. De commissie van beroep bestaat uit ten minste 3 leden, te weten de regiodirecteur van de regio waar de kwestie is ontstaan, waarbij de regiodirecteur ervoor kan kiezen om een regiodirecteur van één van de andere regio's aan te wijzen als lid van de commissie van beroep in zijn plaats, een schoolleider van een vergelijkbaar type niet zijnde de school waar de kwestie is ontstaan, een examensecretaris van een vergelijkbaar schooltype niet zijnde de school waar de kwestie is ontstaan en tevens een jurist van Stichting Lucas Onderwijs. Indien gewenst kan de regiodirecteur eveneens aan de commissie van beroep toevoegen een lid uit de personeels- of oudergeleding van de medezeggenschapsraad of een andere ouder of personeelslid niet zijnde een ouder of lid van de school waar de kwestie is ontstaan.
8. Het adres van de commissie van beroep is Stichting Lucas Onderwijs t.a.v. mw. L.Y. Eelkema, Postbus 93231, 2509 AE Den Haag. Het schriftelijk beroep kan ook per e-mail verzonden worden naar: leelkema@lucasonderwijs.nl.

Artikel 9. Geheimhouding

Iedereen die betrokken is bij de uitvoering van het eindexamen en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan het vertrouwelijke karakter bekend is of redelijkerwijs valt aan te nemen is verplicht tot geheimhouding daarvan. Deze geheimhoudingsplicht vervalt wanneer enig wettelijk voorschrift tot bekendmaking van de betrokken gegevens verplicht of wanneer de uitvoering van de toepasselijke wet- en regelgeving bekendmaking noodzakelijk maakt.

Hoofdstuk 2 Inhoud van het eindexamen

Artikel 10. Examenprogramma

Op de betrokken locaties van Stichting Lucas Onderwijs kan eindexamen worden afgelegd in de vakken zoals vermeld in het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, voor zover deze in de onderscheiden locaties van de school worden aangeboden en staan vermeld in de schoolgids van het betreffende cursusjaar van de betrokken school. De inhoud van het eindexamen voor de onderscheiden onderwijssoorten wordt nader geregeld in de volgende artikelen van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020:

- artikel 3.1, eindexamen vwo (atheneum);
- artikel 3.2, eindexamen vwo (gymnasium);
- artikel 3.3, eindexamen havo;
- artikel 3.4, eindexamen vmbo, theoretische leerweg;
- artikel 3.5, eindexamen vmbo, basisberoepsgerichte leerweg;
- artikel 3.6, eindexamen vmbo, kaderberoepsgerichte leerweg;
- artikel 3.7, eindexamen vmbo, gemengde leerweg.

Hoofdstuk 3 Regeling van het eindexamen

Artikel 11. Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

1. De directeur stelt jaarlijks op voorstel van de examencommissie conform artikel 2.60 WVO 2020 een examenreglement vast en legt dit ter instemming aan de medezeggenschapsraad voor. Het examenreglement bevat in elk geval informatie over de maatregelen, bedoeld in artikel 3.58 en 3.59 Uitvoeringsbesluit WVO in samenhang met artikel 2.61 WVO 2020 en artikel 8 van dit eindexamenreglement, en de toepassing daarvan, alsmede regels met betrekking tot de organisatie van het eindexamen en de gang van zaken tijdens het eindexamen, de herkansingsmogelijkheden van het schoolexamen, en de samenstelling en het adres van de in artikel 3.59 derde lid Uitvoeringsbesluit WVO 2020en artikel 8 van dit eindexamenreglement bedoelde commissie van beroep. Ten aanzien van de herkansing wordt in elk geval bepaald, in welke gevallen een herkansing mogelijk is. Ook kan worden bepaald dat tot die gevallen kunnen behoren gevallen dat de kandidaat door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid, niet in staat is geweest, aan de desbetreffende toets deel te nemen.
2. Het examenreglement wordt jaarlijks voor 1 oktober van het betreffende schooljaar aan de kandidaten verstrekt of toegezonden. Tevens wordt het examenreglement aan de inspectie toegezonden.
3. De directeur stelt jaarlijks voor 1 oktober van het betreffende schooljaar een programma van toetsing en afsluiting (hierna PTA) vast conform het bepaalde in artikel 2.60a en 2.60b WVO en draagt er mede zorg voor dat het PTA aan de inspectie wordt gezonden en aan de desbetreffende kandidaten wordt verstrekt.
   Het PTA vermeldt in elk geval:

   welke examenstof van het examenprogramma in het schoolexamen wordt getoetst; welke door het bevoegd gezag vast te stellen examenstof in het schoolexamen wordt getoetst; de inhoud van de toetsen die onderdeel uitmaken van het schoolexamen; de wijze waarop en tijdvakken waarbinnen de toetsen en herkansingen van het schoolexamen plaatsvinden; de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een examenkandidaat tot stand komt.

4. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat ten aanzien van de toetsen die deel uitmaken van het schoolexamen, in het programma van toetsing en afsluiting duidelijk en herleidbaar wordt aangegeven welke toetsen bijdragen aan de afsluiting van:

   a. de verplichte examenstof van het examenprogramma die behoort bij het schoolexamen;
   b. de examenstof van het examenprogramma die behoort tot de verplichte examenstof van het centraal examen, maar die ook in het schoolexamen zal worden getoetst; en
   c. examenstof die is gekozen door het bevoegd gezag.

4. Aan het deelnemen aan bepaalde onderdelen van het schoolexamen kunnen voorwaarden zijn verbonden; deze voorwaarden zijn voor de diverse vakken vermeld in het PTA.

Artikel 12. Schoolexamen

1. De directeur bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt. Dit wordt vermeld in het PTA, waarbij ook wordt bepaald in welke tijdvakken het schoolexamen wordt afgenomen.
2. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak, bedoeld in artikel2.55 tweede lid WVO 2020.
3. De directeur kan in afwijking van het tweede lid een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
4. Bij toepassing van artikel 3.12 Uitvoeringsbesluit WVO wordt het schoolexamen in het vak waarop dit schoolexamen betrekking heeft, afgesloten tien werkdagen voor de afname van het centraal examen in dat vak.

Artikel 13. Mededeling beoordeling schoolexamen

1. Voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen maakt de directeur aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:

    a. welk cijfer of welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen,
    b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, en
    c. de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo; en
    d. een overzicht van de behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier zoals bedoeld in artikel 3.11 Uitvoeringsbesluit WVO.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over het verstrekken van de beoordeling van het schoolexamen.

Artikel 14. Beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
3. In afwijking van het eerste lid, worden de kunstvakken en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel en in het vmbo, beoordeeld met «goed», «voldoende» of «onvoldoende». Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken, zoals blijkend uit het examendossier.
4. In afwijking van het eerste lid wordt het profielwerkstuk in het vmbo beoordeeld met «goed», «voldoende» of «onvoldoende». Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het voldoende voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier. Het profielwerkstuk in het vmbo wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.

Artikel 15. Bekendmaking cijfer

1. Het cijfer van elk onderdeel van het schoolexamen wordt binnen een redelijke termijn aan de kandidaat bekend gemaakt, behoudens in geval van overmacht.
2. De schriftelijke rapportage aan de kandidaat geschiedt periodiek op door de directeur vast te stellen momenten.
3. De directeur en/of de examensecretaris tekenen voor verstrekking van de in het eerste lid

genoemde cijfers, overzichten en beoordelingen aan de kandidaat. De kandidaat tekent alleen voor ontvangst.

4. Op diens verzoek krijgt de kandidaat inzage in de beoordeling en normering van het schoolexamen.

Artikel 16. Examendossier

Het schoolexamen wordt conform artikel 3.11 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 vastgelegd in een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm. Het examendossier voor het vmbo theoretische leerweg en gemengde leerweg omvat tevens de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken, bedoeld in artikel 2.19 onderscheidenlijk 2.28 Uitvoeringsbesluit WVO 2020, voor zover in die vakken geen eindexamen is afgelegd.

Artikel 17. Houdbaarheid bij doubleren

Als een kandidaat doubleert of is afgewezen na het centraal examen, kan hij geen aanspraak maken op enige vorm van vrijstelling van vakken, werkstukken en opdrachten. De directeur kan op schriftelijk verzoek van de kandidaat in voorkomende gevallen anders beslissen.

Artikel 18. Herexamen schoolexamen vmbo

1. De examenkandidaat die eindexamen vmbo aflegt kan het schoolexamen maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen opnieuw afleggen, indien hij voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6.
2. Het bevoegd gezag van een school voor mavo of vbo kan bepalen dat een examenkandidaat voor een of meer andere vakken dan maatschappijleer het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen.
3. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
4. Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het herexamen wordt bepaald.
5. Het hoogste cijfer voor een vak, behaald bij het schoolexamen of het herexamen, is het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

Artikel 19. Herkansing

Eventuele herkansingsmogelijkheden voor delen van het schoolexamen of voor schoolexamens waarin een examen wordt afgelegd worden geregeld in het PTA.

Artikel 20. De benoeming en samenstelling van de examencommissie

1. Het bevoegd gezag:

    a. stelt een of meer examencommissies in ten behoeve van de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering;
    b. benoemt de leden van de examencommissie; en
    c. draagt zorg voor het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie.

2. De examencommissie heeft een oneven aantal leden en ten minste drie leden.
3. De volgende personen kunnen niet worden benoemd tot lid van de examencommissie:

a. leden van het bevoegd gezag;
b. de directeur van de school;
c. leden van de medezeggenschapsraad of de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van de school als bedoeld in de artikelen 3 en 4 van de Wet medezeggenschap op scholen;
d. leerlingen van de school en hun wettelijk vertegenwoordigers.

4. Bij de benoeming van de leden van de examencommissie draagt het bevoegd gezag er zorg voor dat de examencommissie deskundig is op het gebied van:

a. de desbetreffende schoolsoort;
b. de regelgeving over examinering in het voortgezet onderwijs; en
c. de kwaliteit van examinering.

5. Alvorens tot benoeming van een lid over te gaan, hoort het bevoegd gezag de overige leden van de examencommissie.

Artikel 21. De taken en bevoegdheden van de examencommissie

1. De examencommissie heeft voor de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering de volgende taken en bevoegdheden:

a. het opstellen van een voorstel voor een examenreglement als bedoeld in artikel 2.60 WVO 2020 voor het bevoegd gezag;
b. het jaarlijks opstellen van een voorstel voor een programma van toetsing en afsluiting als bedoeld in artikel 2.60a WVO 2020voor het bevoegd gezag;
a. het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen;
b. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen, en
c. overige door het bevoegd gezag aan de commissie opgedragen taken en bevoegdheden.

2. De examencommissie stelt regels vast over haar werkwijze.
3. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden.
4. De examencommissie evalueert jaarlijks de kwaliteit van de schoolexaminering en stelt een advies op aan het bevoegd gezag en de directeur over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen. Bij verschil van mening tussen examencommissie en directeur over de wenselijke verbeteringen kunnen zij hun verschil van mening aan de Regiodirecteur voorleggen, die dan beslist.
5. De examencommissie verstrekt de regels over haar werkwijze, het verslag, de evaluatie en het advies bedoeld in het tweede tot en met het vierde lid, aan het bevoegd gezag, aan de directeur en aan de examensecretaris van een school voor voortgezet onderwijs.

Hoofdstuk 4 Centraal examen

Artikel 22. Tijdvak en afneming centraal examen

1. Het centraal examen voor de scholen voor voortgezet onderwijs kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens (CvTE).
4. Scholen voor vmbo BB en KB kunnen deelnemen aan flexibele en digitale centrale examens. Bij deze examens kan op onderdelen afgeweken worden van het Eindexamenbesluit VO. Dit kan alleen als de scholen toestemming hebben van het CvTE en opereren met inachtneming van de kaders van het CvTE. Dit kader is opgenomen in de brochure 'Kaders flexibele en digitale centrale examens BB en KB' en geldt als regelgeving als bedoeld in artikel 37 lid 8 van het Eindexamenbesluit VO.

Artikel 23. Centraal examen in eerder leerjaar

1. In afwijking van artikel 2.56 tweede lid WVO 2020 kan het bevoegd gezag een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
2. Bij toepassing van het eerste lid wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
3. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het CvTE.
4. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Artikel 24. Regels en gang van zaken omtrent afname van het centraal examen

1. De directeur draag er zorg voor dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd. Het CvTE kan opgaven aanwijzen waarop de eerste volzin niet van toepassing is.
2. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan, uitgezonderd mededelingen van het CvTE.
3. De directeur draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
4. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de directeur samen met het gemaakte examenwerk.
5. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten. De kandidaat krijgt in dit geval geen extra examentijd.
6. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding van een toezichthouder het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de directeur dan wel een lid van de schoolleiding of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Voor het centraal examen geldt dan het volgende:

    a. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan na overleg met de inspecteur de gemiste tijd op dezelfde dag worden ingehaald.
    b. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, kan de directeur, zo mogelijk op

grond van een medische verklaring aan de inspecteur verzoeken te beslissen, dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig is.

c. De kandidaat mag, indien de inspecteur het werk ongeldig verklaart, in het eerstvolgende tijdvak opnieuw aan het betreffende examen deelnemen.

7. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.
8. Aan het eind van elke schriftelijke/digitale zitting van het centraal examen blijven de kandidaten op hun plaats zitten tot de surveillanten hun werk hebben ingenomen.
9. Ieder kandidaat die op een zitting aanwezig is geweest, wordt geacht de toets te hebben afgelegd.
10. Het CvTE kan regels stellen voor de uitvoering van een toets van het centraal examen.

Artikel 25. Hulpmiddelen

Voor het uitvoeren van een examenopdracht mag een kandidaat op de examenwerkplek enkel die zaken bij zich hebben die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de opdracht. Persoonlijke bezittingen van de kandidaat, zoals telefoons of andere devices, tassen en boeken blijven buiten het bereik van de kandidaat met uitzondering van de toegestane hulpmiddelen die voor (het desbetreffende onderdeel van) het centraal examen zijn vermeld op de lijst van toegestane hulpmiddelen.

Artikel 26. Verhindering van de kandidaat

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak aanwezig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak eveneens verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het CvTE zijn eindexamen te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan bij het CvTE. Indien sprake is van een afwijkende wijze van examineren, conform het bepaalde in artikel 3.54 Uitvoeringsbesluit WVOalsmede het bepaalde in artikel 36 van dit reglement, deelt de directeur dit mede aan het CvTE, en laat hij in het bijzonder weten waaruit deze afwijking bestaat.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt het CvTE het resultaat mede aan de directeur.
5. Als sprake is van een situatie waarin de directeur zelf de afnametijdstippen bepaalt (zie artikel 3.29 lid 3 Uitvoeringsbesluit WVO, kan de directeur een kandidaat de gelegenheid geven om binnen de afnameperiode die het CvTE daarvoor heeft ingesteld, alsnog de toetsen te voltooien waarvoor hij eerder was verhinderd.

Hoofdstuk 5 Uitslag, herkansing en diplomering

Artikel 27. Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is afgenomen en niet tevens een centraal examen, is het cijfer voor het schoolexamen, afgerond op 1 decimaal, tevens het eindcijfer.
4. Voor het berekenen van het combinatiecijfer (havo en vwo) worden de op cijferlijst vermelde afgeronde cijfers (bestaande uit gehele getallen) voor het profielwerkstuk en ten minste de vakken maatschappijleer en CKV gemiddeld. De school kan daar de vakken algemene natuurwetenschappen en/of godsdienst en/of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs aan toe voegen. Vervolgens wordt het gemiddelde weer afgerond op het nabij liggende gehele getal: 5,5 wordt dus een 6 en 5,45 een 5.

Artikel 28. Vaststelling uitslag

1. De directeur stelt voor de vaststelling van de uitslag van het eindexamen conform artikel 3.33 Uitvoeringsbesluit WVO vast of de kandidaat het eindexamen heeft afgelegd in de voor het eindexamen voorgeschreven vakken zoals bedoeld in de artikelen 3.1 tot en met 3.7 Uitvoeringsbesluit WVO.
2. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen in geval van een eindexamen de uitslag vast met inachtneming van artikel 29 en 30 van dit Reglement.
3. De uitslag luidt “geslaagd” of “afgewezen”.
4. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen, betrekken de directeuren de secretaris van het eindexamen voor de school een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.
5. Indien de kandidaat eindexamen heeft afgelegd en in datzelfde jaar deelstaatsexamen heeft afgelegd of eindexamen in een of meer vakken aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, betrekken de re directeur en de examensecretaris de met het deelstaatsexamen respectievelijk dat eindexamen behaalde cijfers, indien de kandidaat daarom tijdig en schriftelijk heeft verzocht, bij de uitslagbepaling.

Artikel 29. Uitslag vmbo

1. De kandidaat die het eindexamen van een leerweg in het vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien die kandidaat het:

    a. rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
    b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald;
    c. hij onverminderd onderdeel b:

        1. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
        2. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is

vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald; of

3. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald;

d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief CKV uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald; en
f. als het een eindexamen gemengde of theoretische leerweg betreft: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.

2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de theoretische leerweg het eindcijfer van een profielvak of beroepsgericht keuzevak behorende tot het eindexamen van de gemengde leerweg als bedoeld in artikel 3.7, eerste lid Uitvoeringsbesluit WVO 2020niet betrokken, tenzij deze vakken samen tenminste een volledig beroepsgericht programma vormen. In dat geval is het vierde lid van overeenkomstige toepassing.
3. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de basisberoepsgerichte leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak.
4. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de gemengde leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van het profielvak en alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak, met dien verstande dat het eindcijfer voor het profielvak daarbij net zo vaak meetelt als het aantal eindcijfers van beroepsgerichte keuzevakken dat in de berekening wordt betrokken.
5. De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het derde en vierde lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
6. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg heeft afgelegd ter afsluiting van een leer-werktraject als bedoeld in artikel 2.103 WVO 2020 geslaagd indien:

    a. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;
    b. hij voor het profielvak als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald; en
    c. hij als eindcijfer, bedoeld in het derde lid, 6 of hoger heeft behaald.

    Indien de vakken waarin examen is afgelegd, samen het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg vormen, zijn het eerste en derde lid van overeenkomstige toepassing.

7. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het recht op herkansing zoals bedoeld in artikel 3.38 Uitvoeringsbesluit WVO 2020. Indien de kandidaat geen herexamen doet is deze uitslag de definitieve uitslag.

Artikel 30. Uitslag Vwo en havo

1. De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:

    a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
    b. hij voor een van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, B of C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor het andere vak dan wel andere hier genoemde vakken als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
    c. hij onverminderd onderdeel b:

        - voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
        - voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
        - voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
        - voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;

    d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald; en
    e. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.

2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer, CKV en het profielwerkstuk.
3. De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag is vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van het recht op herkansing zoals bedoeld in artikel 3.38 Uitvoeringsbesluit WVO 2020. Indien de kandidaat geen herexamen doet is deze uitslag de definitieve uitslag

Artikel 31. Herkansing centraal examen

1. De kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd, het recht om in het tweede tijdvak of, indien artikel 3.29 Uitvoeringsbesluit WVO 2020van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen of aan het cspe.
2. Bij het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg en kaderberoepsgerichte leerweg kan

de examenkandidaat ook opnieuw deelnemen aan het cspe dat door het bevoegd gezag aansluitend aan het eerste tijdvak of in het tweede tijdvak wordt afgenomen.

3. De herkansing van het cspe bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan.
4. De examenkandidaat heeft het recht, bedoeld in het eerste en tweede lid, indien op grond van artikel 3.34, vijfde lid, of artikel 3.35, zevende lid, Uitvoeringsbesluit WVO 2020 de eindcijfers zijn bekendgemaakt.
5. De examenkandidaat deelt de directeur voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk mee dat hij gebruik maakt van het recht van herkansing, bedoeld in het eerste of tweede lid.
6. Dit artikel is ook van toepassing als in plaats van een volledig eindexamen, eindexamen in een of meer vakken wordt afgelegd. De examenkandidaat die in een examenjaar zowel een volledig eindexamen als eindexamen in een of meer vakken aflegt, oefent het recht, bedoeld in het eerste en tweede lid, ten hoogste eenmaal uit.

Artikel 32. Afleggen eindexamen in vak op oorspronkelijk niveau na eindexamen in zelfde vak op niveau

1. Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving, stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van de schoolsoort of leerweg van inschrijving.
2. De kandidaat stelt de directeur voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip, schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in lid 1 bedoelde recht.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 29 of 30 van het reglement en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.

Artikel 33. Diploma en cijferlijst

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:

    a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen;
    b. voor vwo en havo het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk;
    c. voor vmbo het thema van het profielwerkstuk, alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk;
    d. de beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding in vwo en havo;
    e. de beoordeling van de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief CKV uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg in vmbo;
    f. de beoordeling van de maatschappelijke stage, indien:

        - de maatschappelijke stage is beoordeeld met «voldoende» of «goed»
        - en onderdeel is van het eindexamen.

    g. de eindcijfers voor de examenvakken, met inbegrip van het eindcijfer zoals bedoeld in artikel 3.34 tweede lid of artikel 3.35 derde lid Uitvoeringsbesluit WVO

h. de uitslag van het eindexamen zoals bedoeld in artikel 2.57 tweede lid WVO 2020.

2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van het College voor examens, een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is in elk geval de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken. Op het diploma vwo wordt vermeld welk eindexamen de leerling heeft afgelegd: gymnasium of atheneum. Duplicaten van diploma's worden niet uitgereikt.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. Onze Minister stelt het model van de cijferlijst vast.
5. Voor de vermelding op de cijferlijst van vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend bij het eindexamen geldt het volgende:

a. indien het betreft het eindexamen vwo of het eindexamen havo:

1. het vak maatschappijleer waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van het bezit van een diploma havo, wordt niet vermeld op de cijferlijst;
2. vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen havo of eindexamen vmbo waarvan deze vwo-vakken deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
3. vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen havo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo waarvan deze havo-vakken deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer; en
4. andere vakken waarvoor de examenkandidaat vrijstelling is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer;

b. indien het betreft het eindexamen vmbo:

1. vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen vmbo theoretische leerweg is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo kaderberoepsgerichte leerweg of de basisberoepsgerichte leerweg waarvan deze vakken van de theoretische leerweg deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
2. de extra vakken die op grond van artikel 3.4, vierde lid, bij het eindexamen vmbo theoretische leerweg zijn gekozen worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het daarvoor behaalde cijfer;
3. andere vakken waarvoor de examenkandidaat vrijstelling is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.

Artikel 34. Certificaat en cijferlijst

1. De directeur reikt aan de definitief voor het eindexamen vmbo afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat zoals bedoeld in artikel 2.58 lid 1 onder d WVO 2020 uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:

    a. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald,
    b. het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met «goed» of «voldoende».

2. Onze Minister stelt het model van het certificaat en de cijferlijst vast.
3. De examensecretaris en de directeur tekenen de diploma's, certificaten, getuigschriften en de cijferlijsten.

Artikel 35. Voorschriften judicium cum laude

1. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vwo met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

    a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:

        1 de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 3.34 tweede lid 2 Uitvoeringsbesluit WVO 2020, en de vakken van het profieldeel, en
        2 het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en

    b. ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.34 Uitvoeringsbesluit WVO 2020

2. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen havo met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
    a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:

        1 de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel3.34 tweede lid Uitvoeringsbesluit WVO 2020, en de vakken van het profieldeel, en
        2 het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en

    b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.34 Uitvoeringsbesluit WVO 2020

3. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo theoretische leerweg of gemengde leerweg met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
    a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:

1 de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
2 het vak uit het vrije deel of het eindcijfer berekend op grond van artikel 3.35 Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.35 Uitvoeringsbesluit WVO 2020,

4. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg of kaderberoepsgerichte leerweg met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
   a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van:

      1 de eindcijfers voor het profielvak en de twee algemene vakken van het profieldeel, en
      2 het eindcijfer berekend op grond van artikel 3.35 derde lid Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

   b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel3.35 Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Hoofdstuk 6 Overige bepalingen

Artikel 36. Afwijking wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een kandidaat met een beperking het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en het examenreglement wordt voldaan. De directeur doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in lid 1 bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:

    a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld;
    b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en;
    c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.

3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:

    a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
    b. het vak Nederlandse taal;
    c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.

4. De in lid 3 bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek Nederlandse taal.
5. Van elke afwijking op grond van lid 3 wordt door de directeur mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 37. Bewaren examenwerk

1. De directeur bewaart het gemaakte werk van het centraal examen van de kandidaat, inclusief de cijferlijst, gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard, ter inzage voor belanghebbenden.

2. De directeur draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.

Artikel 38. Spreiding voltooiing centraal examen

1. Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar wordt afgelegd. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. Het bevoegd gezag geeft zijn in lid 1 bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. Artikel 3.38 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het in dat punt bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
4. De directeur en de secretaris van het eindexamen voor de school stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 3.34 of 3.35 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en artikel 29 en 30 van het reglement.

Hoofdstuk 7. Specifieke bepalingen school

Artikel 39. Aanwezigheid, ziekte, verzuim en te laat komen

1. Een kandidaat dient 15 minuten voor de aanvang van de zitting aanwezig te zijn.
2. In het geval dat een kandidaat door ziekte (of afwezigheid vanwege een andere reden) verhinderd is aan een onderdeel van het schoolexamen deel te nemen, wordt dit vóór aanvang van het schoolexamen aan de betreffende afdelingsleider en examensecretaris medegedeeld. Dit bericht moet in geval van minderjarigheid van de kandidaat door de ouders/verzorgers zo spoedig mogelijk schriftelijk worden bevestigd.
3. De kandidaat die een onderdeel van het schoolexamen verzuimt en daarover niet tijdig vooraf de afdelingsleider informeert, maakt zich schuldig aan een onregelmatigheid (zoals bedoeld in artikel 8 van dit Reglement).
4. Indien de kandidaat de afdelingsleider wel heeft geïnformeerd, beoordeelt deze of het verzuim het gevolg is van een gegronde reden. Als dat niet zo is, is sprake van een onregelmatigheid (zoals bedoeld in artikel 8 van dit Reglement).
5. Een kandidaat die zich niet goed voelt en desondanks aan een zitting deelneemt, kan zich achteraf niet op ziekte beroepen; ook niet als de kandidaat voortijdig het lokaal verlaat.
6. Het bepaalde in lid 2 en lid 4 is van overeenkomstige toepassing op het niet tijdig inleveren van praktisch werk.
7. Een kandidaat die wel aanwezig is, maar weigert om daadwerkelijk aan het schoolexamen deel te nemen, wordt geacht zonder gegronde reden afwezig te zijn. In dat geval is sprake van een onregelmatigheid (zoals bedoeld in artikel 8 van dit Reglement).
8. De kandidaat die te laat komt bij een schriftelijke toets, een digitale toets, een practicum of enigerlei ander onderdeel van het schoolexamen, mag tot uiterlijk een half uur na aanvang worden toegelaten. De aldus gemiste tijd kan niet worden ingehaald.
9. De kandidaat die te laat komt voor een kijk- en luistertoets of mondelinge toets, wordt niet meer toegelaten. Dit werk zal moeten worden ingehaald (ten koste van de mogelijkheid om te herkansen, zie het artikel ‘Herkansingsregeling schoolexamens’).
10. Een kandidaat mag het lokaal alleen verlaten op vooraf gecommuniceerde momenten.
11. Als een kandidaat examenwerk heeft gemaakt, behoudt dat zijn geldigheid.

Artikel 40. Profielwerkstuk

In aanvulling op artikel 5 van dit reglement geldt het volgende voor het profielwerkstuk.

1. De leerlingen ontvangen een handleiding met daarin de eisen waaraan het profielwerkstuk moet voldoen en een tijdschema waar onder andere de inleverdatum en de datum waarop de beoordeling wordt meegedeeld, staan vermeld.
2. Het profielwerkstuk moet uiterlijk op de in de handleiding aangegeven datum bij de begeleider van het profielwerkstuk worden ingeleverd. De vakdocent stuurt, bewaakt, begeleidt en beoordeelt het geheel. Het profielwerkstuk wordt afgerond met een presentatie.
3. Als de beoordeling onvoldoende is, geeft de docent aanwijzingen aan de leerling die ervoor kunnen zorgen dat het resultaat alsnog voldoende wordt.
4. Het resultaat van het profielwerkstuk havo/vwo mag niet lager zijn dan een 4. Bij een resultaat van 3 of lager is de kandidaat bij voorbaat afgewezen.
5. Het resultaat van het mavo profielwerkstuk moet minimaal voldoende zijn.

Artikel 41. Combinatiecijfer

Het combinatiecijfer voor havo en vwo bestaat uit de vakken maatschappijleer, ckv, levensbeschouwing en het profielwerkstuk.

Artikel 42. Herkansingsregeling schoolexamens

1. Voor elk vak dat afsluit vóór het examenjaar, krijgt een kandidaat die als eindcijfer een onvoldoende heeft, een aparte herkansingsmogelijkheid. Deze herkansing betreft de lesstof van het vak als geheel en wordt in het daaropvolgende schooljaar aangeboden. Alle leerlingen die onvoldoende (een eindcijfer lager dan 5,5) staan, mogen deelnemen aan de herkansing. Het behaalde cijfer mag één cijfer vervangen dat een leerling eerder heeft behaald. De overige behaalde cijfers van het vak blijven staan.
2. Ná de laatste schoolexamenweek wordt aan de kandidaten in hun examenjaar gelegenheid gegeven naast een herkansing van een onderdeel uit de laatste schoolexamenweek, tevens een schriftelijk onderdeel te herkansen uit een voorgaande periode van een vak dat geen onderdeel vormt van het centraal examen waarbij dat vak afgesloten wordt in het examenjaar, als de kandidaat voor dat vak een eindcijfer lager dan 5,5 heeft. Voor het vak NLT kan er alleen een schriftelijk schoolexamen in overleg met de vakdocent uit het examenjaar worden herkanst.
3. Eventuele herkansingsmogelijkheden voor delen van het schoolexamen of voor schoolexamens waarin wel een centraal examen wordt afgelegd, worden geregeld in het PTA.

Onverkort artikel 42, lid 1 t/m 3 geldt:

4. Aan de kandidaten wordt - per schoolexamenperiode - de gelegenheid gegeven tot herkansing in slechts één van de onderdelen die in de bijlage van dit reglement voor herkansing in die periode zijn aangegeven.
5. De vorm van deze herkansing zal de vorm zijn van het oorspronkelijke onderdeel. Het cijfer voor de herkansing vervangt het cijfer van het betreffende onderdeel indien het herkansingscijfer hoger is. Wanneer aan dit onderdeel een bepaald gewicht was toegekend geldt ditzelfde gewicht óók voor de herkansing.
6. Bij ziekte (of afwezigheid vanwege een andere reden) gedurende de schoolexamenperiode vervalt het recht om een vak uit deze schoolexamenperiode te herkansen. Het gemiste werk zal tijdens de herkansing worden ingehaald. In zeer bijzondere situaties kan een uitzondering worden gemaakt. Deze keuze wordt gemaakt door de afdelingsleider in overleg met een lid van de directie.
7. Een herkansing kan bij afwezigheid van de kandidaat, niet ingehaald worden.
8. Alle handelingsdelen en werkstukken moeten een week vóór het verstrijken van de laatste schoolexamenperiode zijn afgerond. De eindbeoordeling moet voldoende of goed zijn.
9. In het geval van een onvoldoende voor een handelingsdeel overlegt de examinator met de afdelingsleider op welke wijze de leerling het werk alsnog met een voldoende kan afronden. De leerling en zijn/haar ouders worden daarvan schriftelijk in kennis gesteld. Uiterlijk 7 dagen voor het begin van het centraal examen dient de opdracht met een voldoende afgerond te zijn.
10. Het aanmelden voor een herkansing geschiedt voor de in de bijlage genoemde deadline via Magister of op een vooraf kenbaar gemaakte andere wijze.

Artikel 43. Procedure inzage examenwerk

Aanvullend op artikel 37 van dit reglement geldt de volgende procedure voor het inzien van examenwerk:

1. De rector geeft toestemming tot inzage in het centraal examenwerk en draagt er zorg voor dat inzage geschiedt onder toezicht. Bij deze inzage vindt geen discussie plaats over het toegekende aantal punten en er mogen geen aantekeningen op het gemaakte examenwerk gemaakt worden. Er worden geen kopieën van het examenwerk verstrekt en het is ook niet toegestaan foto's te nemen.
2. De rector draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.

3. Een kandidaat die een herexamen van een vak af wil leggen in een volgend tijdvak, kan een verzoek tot inzage bij de vakdocent doen. De vakdocent kan bij deze inzage/bespreking zelf aanwezig zijn. Er worden geen foto's genomen of kopieën verstrekt.
4. In het geval een kandidaat geen herexamen in het betreffende vak wil of kan afleggen geldt de volgende procedure voor de inzage in het gemaakte werk:
    a. De kandidaat dient een schriftelijk gemotiveerd verzoek in voor inzage in zijn examenwerk bij de examensecretaris;
    b. De examensecretaris bepaalt waar en wanneer de inzage plaatsvindt;
    c. De inzage gebeurt onder toezicht van de examensecretaris, of anders bij voorkeur door een coördinator of conrector;
    d. Van het gemaakte werk worden geen kopieën verstrekt en er mogen geen foto's worden genomen van het werk;
    e. De kandidaat mag geen pen bij zich hebben om te voorkomen dat het werk wordt aangepast;
    f. De kandidaat mag zich laten vergezellen door één ouder of verzorger;
    g. Bij de inzage wordt de toegekende score van de docent overlegd aan de kandidaat;
    h. Er vindt geen toelichting plaats bij de toegekende score;
    i. Mocht de kandidaat menen dat er een evidente fout is gemaakt bij de correctie, dan meldt de kandidaat dit bij de toezichthouder. De toezichthouder kan een marginale toetsing doen en maakt een aantekening van de opmerking(en) van de kandidaat. De toezichthouder stelt de examensecretaris en de docent op de hoogte van het feit dat de kandidaat meent een evidente fout ontdekt te hebben. De docent buigt zich over de kwestie. Indien de docent van mening is dat er inderdaad mogelijk een fout gemaakt is, dan neemt hij contact op met de examensecretaris hoe verder te handelen. Indien de docent van mening is dat er geen fout gemaakt is, dan deelt hij dit mee aan de kandidaat en examensecretaris. Als de kandidaat het niet eens is met de correctie, dan meldt de kandidaat dat bij de examensecretaris. Er wordt verder gehandeld volgens de 'handreiking geschil na inzage examens' (te vinden op examenblad.nl)

Artikel 44. Programma van Toetsing en afsluiting Inleiding

Aanvullend op artikel 11 van dit reglement is het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) voor ieder vak toegevoegd. Een toelichting op de begrippen wordt gegeven in artikel 45.

Artikel 45. Programma van Toetsing en afsluiting Toelichting

Het schoolexamen bestaat voor veel vakken uit verschillende onderdelen die gedurende het (voor)examenjaar of vwo 4 worden afgenomen. Het PTA geeft inzicht in deze onderdelen en de totstandkoming van dit cijfer.

In het PTA is voor elk vak beschreven hoe het schoolexamencijfer tot stand komt. Er wordt in het PTA overzichtelijk weergegeven wanneer welk onderdeel wordt getoetst, in welke toetsvorm, de tijdsduur, de herkansbaarheid en de weging t.o.v. het eindgemiddelde dat het schoolexamencijfer vormt. Als toevoeging op deze praktische zaken staan hierin ook de wettelijk verplichte eindtermen beschreven en de koppeling naar de inhoud van het onderwijsprogramma. Onze school heeft gekozen voor één format voor het invullen van het PTA. Dit format telt een aantal kolommen met een titel:

- De kolom “Eindtermen”: Per onderdeel staat in deze kolom beschreven welke eindtermen er worden getoetst. Bepaalde eindtermen moeten scholen verplicht toetsen in het schoolexamen. De eindtermen staan uitgebreid beschreven in de syllabus. De syllabus van elk vak is te vinden op www.examenblad.nl.
- De kolom “Inhoud onderwijsprogramma”: In deze kolom staat een beschrijving die aangeeft welke onderwerpen er in de toets voorkomen, vaak met een verwijzing naar een hoofdstuk uit de lesmethode of een ander leermiddel van het vak.
- De kolom “Vorm”: Hier wordt met een letter(code) aangegeven op welke manier het onderdeel wordt getoetst. We onderscheiden de volgende toetscodes:

Toetscode	Beschrijving
M	Mondeling
D	Digitaal
KL	Kijk-/luistertoets
DC	Dyslect op de computer zonder spellingscontrole. Overige leerlingen schriftelijk.
S-DC	Dyslect op de computer met spellingscontrole. Overige leerlingen schriftelijk.
S	Schriftelijk
PO	Praktische opdracht
L	Luistertoets
V	Praktische vaardigheid

- De kolom “Tijdsduur”: In deze kolom staat de tijdsduur van de toets in minuten aangeven.
- De kolom “Afname moment”: In deze kolom staat aangegeven wanneer het onderdeel getoetst wordt. Vaak is dit in een toetsweek. Bij een praktische opdracht staat beschreven wanneer de deadline voor het inleveren is.
- De kolom “Herkansing”: In deze kolom staat aangegeven of een toets herkansbaar is of niet. Bij de toetsen in de toetsweek geldt dat er per toetsweek maximaal 1 vak gekozen mag worden om te herkansen.
- De kolom “Weging”: In deze kolom staat beschreven hoe zwaar een toets meetelt in de berekening van het schoolexamencijfer.
- De kolom “SE”: In deze kolom staat aangegeven of het onderdeel meetelt voor het schoolexamencijfer.
- De kolom “Toegestane hulpmiddelen”: In deze kolom staat beschreven welke hulpmiddelen er bij een onderdeel gebruikt mogen worden en of deze door school worden geregeld of dat de leerling hier zelf verantwoordelijk voor is.
- De kolom "Cijferopbouw" geeft de totstandkoming van het schoolexamencijfer weer.

Artikel 46. Hulpmiddelen bij schoolexamens

Voor het uitvoeren van een schoolexamenopdracht mag een kandidaat op de werkplek enkel die zaken bij zich hebben die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de opdracht. Persoonlijke bezittingen van de kandidaat, zoals telefoons of andere devices, tassen en boeken blijven buiten het bereik van de kandidaat met uitzondering van de toegestane hulpmiddelen die voor (het desbetreffende onderdeel van) het schoolexamen zijn vermeld in het PTA.

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen

Artikel 47. Overgangsrecht schoolexamen rekenen

1. De eindexamens omvatten voor leerlingen die geen eindexamen in het vak wiskunde afleggen een schoolexamen rekenen. Bij de vaststelling van de opgaven van dit schoolexamen worden de referentieniveaus rekenen in acht genomen die voor de desbetreffende schoolsoorten of voor dan wel binnen leerwegen zijn vastgesteld op grond van artikel 2, tweede lid, aanhef en onderdeel c, van de WVO 2020 referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden omtrent dit schoolexamen nadere voorschriften vastgesteld.
3. Dit artikel is ook van toepassing op leerlingen die het eindexamen afleggen aan een school die is aangewezen op grond van artikel 2.66.
4. Dit artikel vervalt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Artikel 48. Vaststelling en publicatie

1. Dit examenreglement is, na instemming van de medezeggenschapsraad vastgesteld door het College van Bestuur van Lucas Onderwijs overeenkomstig artikel 2.60 WVO 2020 en treedt in werking met ingang van 1 augustus 2022.
2. De directeur bewerkstelligt dat dit examenreglement vóór 1 oktober 2022 wordt toegezonden aan de Inspectie en kenbaar wordt gemaakt aan de examenkandidaten.

Bijlagen

1. Toegestane hulpmiddelen
2. Vrijstellingen en ontheffingen
3. Vak en examen op hoger niveau (mavo en havo)
4. Versneld examen op het vwo
5. Programma van Toetsing en Afsluiting: belangrijke data
6. Vakgebonden Programma van Toetsing en Afsluiting

Bijlage 1. Toegestane hulpmiddelen

Toegestane hulpmiddelen schoolexamen

- *Basispakket schoolexamen,* bestaande uit: - schrijfmateriaal - tekenpotlood - blauw en rood kleurpotlood - liniaal met millimeterverdeling - passer - geometrische driehoek - vlakgum - elektronisch rekenapparaat volgens eisen CVTE
- In het in het vakgebonden PTA vermelde extra hulpmiddelen

Toegestane hulpmiddelen eindexamen

Toegestane hulpmiddelen vmbo 2022-2023, alle vakken.

- Basispakket, bestaande uit: - schrijfmateriaal - tekenpotlood - blauw en rood kleurpotlood - liniaal met millimeterverdeling - passer - geometrische driehoek - vlakgum - elektronisch rekenapparaat volgens eisen CVTE
- Alle schriftelijke examens, alle leerwegen: Eendelig woordenboek Nederlands met uitzondering van het CSPE, of eendelig woordenboek van Nederlands naar een vreemde taal en van een vreemde taal naar Nederlands.
- Fries en Moderne vreemde talen, alle leerwegen: Woordenboek naar en van de doeltaal;
- Bij Engels: (op verzoek kandidaat) daarnaast ook woordenboek Engels-Engels.
- Papieren cse's Nederlands, alle leerwegen: Voorbeeld briefsjabloon Nederlands.
- Bij Wiskunde, alle leerwegen, naast of in plaats van de geometrische driehoek: een windroos
- Bij Nask 1, nask 2, alle leerwegen: Door CvTE goedgekeurd informatiemateriaal
- Bij Muziek, dans, drama, GL, TL: Computer
- Cspe beroepsgericht en cpe beeldend, BB, KB en GL (cspe), GL en TL (cpe beeldend): Het gebruik van een woordenboek Nederlands is bij deze praktische examens niet toegestaan.

Toegestane hulpmiddelen havo en vwo 2022-2023, alle vakken.

- Basispakket, bestaande uit: - schrijfmateriaal - tekenpotlood - blauw en rood kleurpotlood - liniaal met millimeterverdeling - passer - geometrische driehoek - vlakgum - elektronisch rekenapparaat volgens eisen CvTE - nietmachine
- Alle schriftelijke examens Eendelig woordenboek Nederlands, of eendelig woordenboek van Nederlands naar een vreemde taal en van een vreemde taal naar Nederlands.
- Latijn, Grieks: Latijns resp. Grieks woordenboek.
- Fries, moderne vreemde talen: woordenboek naar en van de doeltaal.
- Bij Engels: (op verzoek kandidaat) daarnaast ook woordenboek Engels-Engels.
- Wiskunde A, B, C: - grafische rekenmachine volgens eisen CvTE - roosterpapier in cm^2.
- Biologie, natuurkunde, scheikunde: - goedgekeurd informatieboek: Binas 6e editie of Sciencedata.
- Aardrijkskunde: Zowel bij havo als bij vwo is een atlas NIET langer toegestaan bij het centraal examen.
- Muziek, kunst (algemeen): Computer.

Bijlage 2. Vrijstellingen/ontheffingen

Vrijstellingen zijn onder voorwaarden mogelijk in de volgende situaties:

a. Bij op- en afstroom;
b. Bij leerlingen die van een andere school instromen;
c. Bij doublures en leerlingen die het examenjaar opnieuw doen;
d. In geval van bijzondere persoonlijke omstandigheden.

Hieronder worden de voorwaarden voor deze verschillende vrijstellingen bepaald.

Vrijstellingen bij op- en afstroom (H3 > M4, M4 > H4, H5 > V5, V5 > H5)

1. Een vrijstelling voor een geheel vak kan alleen verkregen worden bij een vak met uitsluitend een schoolexamen.
2. In de onder lid 1 genoemde situatie hoeft de leerling geen lessen in het vak te volgen en blijft het behaalde cijfer gehandhaafd.
3. Een leerling mag altijd kiezen om van één of meer vakken met een vrijstelling wel de lessen te volgen en de toetsen te maken, om eventueel een hoger cijfer te halen.
4. Bij de vakken met een CE moeten alle lessen gevolgd worden ter voorbereiding op het CE, en alle onderdelen van het SE worden opnieuw gedaan.
5. In afwijking van het hierboven in lid 4 bepaalde, kunnen er voor Praktische Opdrachten in het vakgebonden PTA bepalingen zijn opgenomen voor leerlingen die op- of afstromen. In voorkomende gevallen kan er per leerling maatwerk geleverd worden waarbij de vakdocent en coördinator instemming geven aan het maatwerk. Het opnieuw maken van een PO op havo niveau door een ex-vwo leerling, om het cijfer te verbeteren, mag altijd. Dit geldt eveneens voor ex-havo leerlingen die naar de mavo gaan.
6. Bepalingen van kracht bij overstap betreffende de algemene vakken

H5 > V5	Vrijstelling mogelijk
CKV	Ja (cijfer wordt niet aangepast)
LO	Nee
Maat	Ja (cijfer wordt niet aangepast)
LV	Ja (cijfer wordt niet aangepast)
PWS	Nee
PO	Ja (zie lid 5, 6 en 7)

V5 > H5	Vrijstelling mogelijk
CKV	Ja *
LO	Nee
Maat	Ja *
LV	Ja *
PWS	Nee
PO	Ja (zie lid 5, 6 en 7)

V4 > H5	Vrijstelling mogelijk
LO	Nee
Maat	Ja *
LV	Ja *
PWS	Nee
PO	Ja (zie lid 5 en 7)

* Het op 1 decimaal afgeronde eindcijfer wordt met 0,5 verhoogd.

M4 > H4	Vrijstelling mogelijk
Geen vrijstellingen mogelijk	

Leerlingen uit Havo 3 hebben schoolexamenonderdelen van het SE gemist uit mavo 3. Deze worden met een schakelmodule ingehaald. Het gaat hier om het vak Maatschappijleer en eventuele onderdelen die in het vakgebonden PTA vermeld staan. Voor de leerlingen die de schakelmodule volgen geldt dat de maatschappelijke stage beperkt wordt tot één dag (8 uur).

H3 > M4	Vrijstelling mogelijk
(Bedrijfs-) stage	Ja

Vrijstellingen bij instroom van een andere school

7. Bij instroom vanuit een andere school worden de volgende bepalingen in acht genomen:
   a) heeft de leerling op de andere school een vak geheel afgesloten, dan kan op verzoek van de leerling het eindcijfer voor het schoolexamen van het vak worden overgenomen;
   b) als een leerling op een andere school een deel van het schoolexamen heeft gedaan, beslist de rector – na advies van de sectievoorzitter, de coördinator en de secretaris van het eindexamen – voor welke onderdelen van het schoolexamen vrijstelling kan worden verleend. In het geval van een vrijstelling worden de beoordelingen van de vorige school overgenomen;
   c) de vrij komende uren worden verplichte zelfstudie-uren.

Vrijstellingen bij doublures en voor leerlingen die het examenjaar overnieuw doen

8. Het uitgangspunt is dat bij een doublure in een voorexamenjaar of het overnieuw doen van het examenjaar, alle behaalde resultaten van het voorgaande jaar vervallen.
9. Uitzondering op het in lid 9 bepaalde, zijn het Profielwerkstuk en eventuele stages.

Vrijstellingen in het geval van bijzondere persoonlijke omstandigheden

10. In het geval van bijzondere persoonlijke omstandigheden dient er contact opgenomen te worden met de examensecretaris. Deze kan na overleg met de onderwijsinspectie aangeven welke vrijstellingen mogelijk zijn.

Bijlage 3. Vak en examen op hoger niveau bij mavo en havo

Het is mogelijk om op de mavo een bepaald vak op havo-niveau af te leggen. Dit geldt ook voor de havo waar een vak op vwo-niveau mag worden afgelegd. Het vak afleggen op een hoger niveau heeft voordelen, bijvoorbeeld meer uitdaging voor de leerling of vrijstelling voor het vak als de leerling zijn opleiding vervolgt op een hoger niveau. Maar het brengt ook risico's met zich mee. Het behaalde cijfer voor het vak kan niet worden terugvertaald naar een cijfer voor het niveau waarin de leerling examen aflegt.

Wie bepaalt of een vak op een hoger niveau mag worden afgelegd?
De afdelingsleider bepaalt in overleg met de vakdocent, of een vak op een hoger niveau mag worden afgelegd.

Wanneer mag worden gestart met het afleggen van een vak op een hoger niveau?
Het slagen van een vak op hoger niveau hangt af van verschillende factoren, de belangrijkste zijn: prestaties voor het vak wat potentie heeft om op hoger niveau te worden afgelegd, prestaties voor andere vakken en de mate van zelfstandig kunnen werken. Een algemene richtlijn die wordt gehanteerd is:

Mavo: een gemiddeld cijfer van een 6,5 over alle vakken eind klas drie én een 7,5 voor het vak dat op hoger niveau gevolgd gaat worden. Het gemiddelde wordt berekend op gehele afgeronde eindcijfers.

Havo: een gemiddeld cijfer van een 7,0 over alle vakken tussen eind klas drie en eind klas vier, én een 7,5 voor het vak dat op hoger niveau gevolgd gaat worden. Het gemiddelde wordt berekend op gehele afgeronde eindcijfers.

Wat zijn de risico's als er een vak op hoger niveau wordt afgelegd?
Er zijn meerdere risico's als een vak op hoger niveau wordt afgelegd. Om deze zo klein mogelijk te maken, wordt na het bekend maken van de SE2 cijfers (in het examenjaar, eind januari) zal aan ouders en leerling definitief kenbaar worden gemaakt of de leerling het vak op hoger niveau mag blijven afleggen. Als de leerling het vak op hoger niveau mag afleggen, dan dienen ouders hier formeel toestemming voor te verlenen. Wat zijn dan nog de risico's:

1. Het vak wordt toch niet behaald. Het vak mag worden herkanst op een lager niveau.
2. De leerling heeft compensatiepunten nodig voor een ander vak. Omdat de leerling het vak op een hoger niveau aflegt en mogelijk een lager cijfer haalt dan op regulier niveau, kan het compensatiepunten missen.

Hoe ziet het programma eruit als een vak op hoger niveau wordt afgelegd?
De vakdocent schrijft een PTA waarin wordt toegewerkt naar het afsluiten van het vak op een hoger niveau.

Wat zijn de randvoorwaarden:
1. Het volgen van een vak op hoger niveau vindt plaats binnen de reguliere klas/lesgroep. De docent biedt de lesstof gedifferentieerd aan.
2. Leermiddelen worden besteld door de leermiddelenadministratie.
3. Het moment waarop toetsen worden afgenomen, kunnen mogelijk buiten de reguliere toetsweken vallen. Hierdoor kan de leerling reguliere lessen missen.
4. Nadat SE2 cijfers bekend zijn zal aan ouders en leerling kenbaar worden gemaakt of de leerling het vak op een hoger niveau mag blijven volgen. Als de leerling het vak mag blijven volgen op hoger niveau, dienen ouders hier formeel toestemming voor te verlenen.
5. Cijfers worden in magister geplaatst. Deze komen echter niet op het rapport terecht door de huidige systeembeperkingen. (Er wordt gekeken naar andere mogelijkheden).

6. Voor havo 4 leerlingen geldt: het vak dat op hoger niveau wordt afgelegd, telt mee in de reguliere zak-slaagregeling. Als blijkt dat een leerling mogelijk niet wordt bevorderd, dan zal het cijfer worden genormeerd naar een cijfer in het reguliere programma (dus eindniveau havo 4). Hierdoor ontstaat mogelijk een compensatiecijfer. Op basis van dat cijfer zal worden gekeken of is voldaan aan de zak-slaagregeling. Als een leerling bevorderd wordt, kan een mogelijke consequentie zijn dat de leerling het vak niet meer mag volgen op een hoger niveau. Dit ivm eventuele opbouw van compensatiecijfers in het centraal eindexamen.
7. De deelname aan het vwo CE door een havo leerling of havo CE door een mavo leerling, heeft mogelijk gevolgen voor de planning van het CE voor de leerling. Wanneer het CE vak op hoger niveau samenvalt met een CE vak op het reguliere niveau van de leerling, dan maakt de leerling beide examens op deze dag of school bepaalt in overleg met de leerling een deelname aan het tweede tijdvak en legt hierbij de mogelijke risico's voor. De leerling wordt op school in quarantaine gezet t.b.v. de bescherming van examengegevens of toegang hiertoe door de leerling. Wanneer er door een verhoogd examen drie examens op een dag vallen worden ook de mogelijkheden met de leerling besproken.

Bijlage 4. Versneld examen vwo

Het is mogelijk om vanaf klas 4 op het vwo een bepaald vak versneld af te leggen. Dat wil zeggen, dat het centraal examen voor dat gekozen vak al in vwo 5 wordt afgelegd. Als een vak versneld wordt aangeboden, dient de ontstane vrije ruimte in overleg met de afdelingscoördinator te worden ingevuld. Het versnelde programma brengt dus kansen met zich mee in de vorm van vrijgekomen tijd, maar ook risico's. Het cijfer dat immers voor het vervroegde examen wordt behaald, blijft staan op de eindexamenlijst.

Wie bepaalt of een vak mag worden versneld?
De afdelingsleider bepaalt in overleg met de vakdocent, of een vak mag worden versneld.

Wanneer mag worden gestart met het versnellen van een vak?
Tussen eind klas drie en eind klas vier wordt bepaald of er mag worden versneld. Dit hangt af van verschillende factoren, de belangrijkste zijn: prestaties voor het vak waarin wordt versneld, prestaties voor andere vakken en de mate waarin er zelfstandig kan worden gewerkt. Een algemene richtlijn die wordt gehanteerd is: een gemiddeld cijfer van een 7,0 over alle vakken én een 7,5 voor het vak waarin gewenst te worden versneld. Het gemiddelde wordt berekend op gehele afgeronde eindcijfers.

Wat zijn de risico's als er wordt versneld?
Elke leerling heeft bij het centraal eindexamen recht op een herkansing. Op het moment dat je besluit om definitief een examen te maken in het voorexamen jaar, dan loop je het risico dat je het vak niet haalt. Je hebt dan het recht om het vak te herkansen, maar dat zou betekenen dat je geen ander vak meer mag herkansen. Om dit te voorkomen, adviseren wij om het vak pas in het examenjaar te herkansen. Op dat moment zijn alle CE cijfers bekend en kan er een weloverwogen besluit worden genomen over het juiste herkansingsvak.

Hoe ziet het programma eruit als je gaat versnellen?
De vakdocent schrijft een PTA waarin wordt toegewerkt naar het afsluiten van het vak in 5 vwo.

Wat zijn de randvoorwaarden:

1. Het volgen van lessen op versneld tempo vindt plaats binnen de reguliere klas/lesgroep. De docent biedt de lesstof gedifferentieerd aan.
2. Boeken worden besteld door de boekenadministratie.
3. Het moment waarop toetsen worden afgenomen, kunnen mogelijk buiten de reguliere toetsweken vallen. Hierdoor kan de leerling reguliere lessen missen.
4. Nadat SE2 cijfers bekend zijn in vwo 5 (eind januari) zal aan ouders en leerling kenbaar worden gemaakt of de leerling het vak mag blijven versnellen. Als de leerling mag blijven versnellen, dienen ouders hier formeel toestemming voor te verlenen.
5. Cijfers worden in magister geplaatst. Deze komen echter niet op het rapport terecht door de huidige systeembeperkingen. (Er wordt gekeken naar andere mogelijkheden).
6. Voor vwo 4 leerlingen geldt: het vak waarbij wordt versneld, telt mee in de reguliere zak-slaagregeling. Als blijkt dat een leerling mogelijk niet wordt bevorderd, dan zal het cijfer worden genormeerd naar een cijfer in het reguliere programma (dus eindniveau vwo 4). Hierdoor ontstaat mogelijk een compensatiecijfer. Op basis van dat cijfer zal worden gekeken of is voldaan aan de zak-slaagregeling. Als een leerling bevorderd wordt, kan een mogelijke consequentie zijn dat de leerling het vak niet meer mag versnellen. Dit ivm eventuele opbouw van compensatiecijfers in het centraal eindexamen.

Bijlage 5. Programma van toetsing en afsluiting: belangrijke data schoolexamens

Examenklassen

	Toetsweek	**Deadline inschrijving herkansing**	**Herkansing**
SE1	Donderdag 3 tot en met donderdag 10 november 2022	Donderdag 24 november 2022 23.59 uur	Donderdag 1 december 2022
SE2	Donderdag 12 tot en met donderdag 19 januari 2023	Donderdag 2 februari 2023 23.59 uur	Donderdag 9 februari 2023
* Cito Kijk- en luitster-toetsen	Maandag 23 tot en met maandag 30 januari 2023		Maandag 3 april 2023
SE3	Donderdag 9 tot en met woensdag 15 maart 2023	Dinsdag 28 maart 2023 23.59 uur	Maandag 3 april 2023

* De Cito Kijk- en luistertoetsen MVT worden afgenomen op landelijk vastgesteld data en vallen in periode 3. Derhalve zijn de Kijk- en luistertoetsen herkansbaar in periode 3.

Centraal Examen Donderdag 11 mei tot en met vrijdag 26 mei 2023
Herkansing CE Maandag 19 tot en met donderdag 22 juni 2023

NB: door omstandigheden kunnen data wijzigen

Niet-examenklassen

	Toetsweek	**Deadline inschrijving herkansing**	**Herkansing**
TW1	Donderdag 3 tot en met donderdag 10 november 2022	Donderdag 24 november 2022 23.59 uur	Donderdag 1 december 2022
TW2	Donderdag 12 tot en met donderdag 19 januari 2023	Donderdag 2 februari 2023 23.59 uur	Donderdag 9 februari 2023
TW3	Donderdag 30 maart tot en met woensdag 5 april 2023	Donderdag 20 april 2023	Vrijdag 12 mei 2023
TW4	Vrijdag 16 tot en met vrijdag 23 juni 2023	geen	geen

NB: door omstandigheden kunnen data wijzigen

Bijlage 6. Vakgebonden Programma van toetsing en afsluiting

Het vakgebonden PTA is te vinden in een apart document voor elke afdeling en leerjaar in de bovenbouw.